

Bages

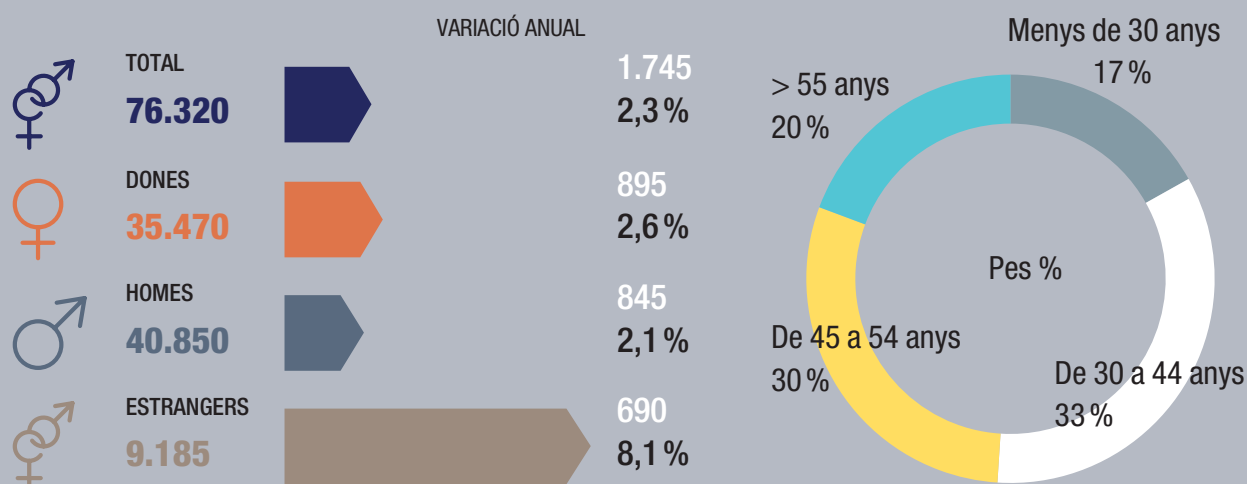

Resum executiu

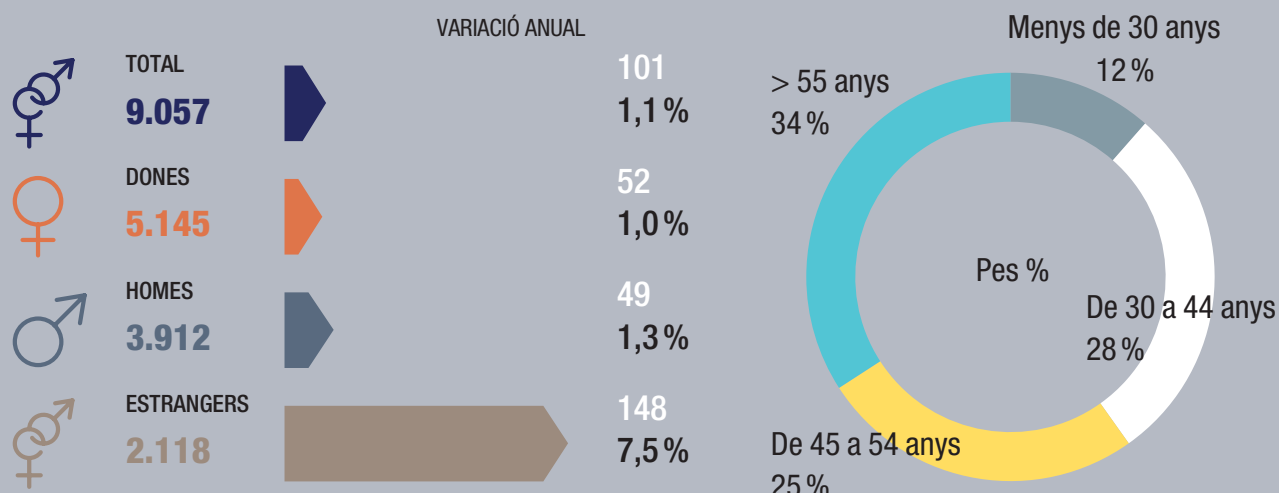
La comarca del Bages ha registrat una evolució divergent segons els indicadors analitzats al llarg de l'any 2023, amb una evolució moderadament positiva en alguns àmbits, com l'ocupació, però clarament negativa en altres, com ara l'atur o el teixit empresarial. És una de les quatre comarques on creix l'atur, concretament un 1,1 %, davant un estancament a escala provincial (0,0 %), i l'increment és especialment intens en la població estrangera (7,5 %) i entre els joves menors de 30 anys (8,7 %). La incidència de l'atur es manté elevada, amb una taxa del 10,6 %, només superada per l'Anoia.

L'ocupació registrada resident a la comarca ha crescut un 2,3 %, augment molt similar al provincial (2,4 %). A diferència de l'ocupació, el nombre de llocs de treball modera el seu ascens fins al 0,9 %, l'increment més moderat entre les comarques que creixen, i molt per sota del conjunt de la província (2,5 %). El creixement es basa en el treball assalariat, que augmenta un 1,4 %, ja que el treball autònom davalla un -1,6 %. També decreix el teixit empresarial, amb una caiguda del -1,3 %. Per la seva banda, l'activitat turística experimenta un lleuger augment, tant de l'oferta com de la demanda, així com de la recaptació tributària. El comerç veu com es redueix el nombre d'establiments, però augmenta sensiblement la superfície de venda i la superfície mitjana dels establiments.

Població ocupada registrada resident a la comarca. IVT 2023

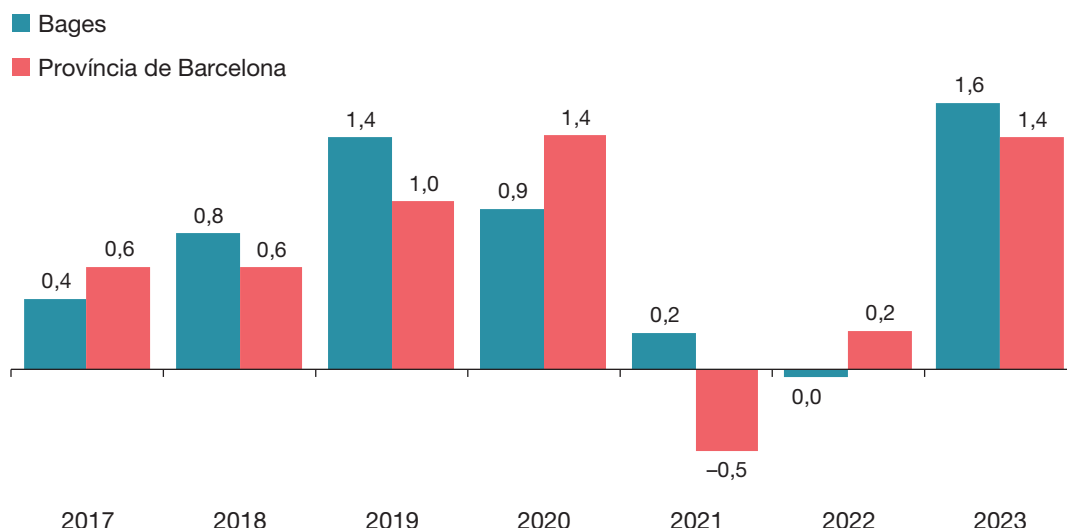
Població aturada registrada resident a la comarca. IVT 2023

La comarca del Bages té una superfície de 1.092 km², el 14,1 % de la superfície de la demarcació de Barcelona, i està integrada per 30 municipis que tenen una superfície mitjana de 36,4 km², la segona més gran de la demarcació i que supera en gairebé 12 km² la mitjana. Manresa n'és la capital.

Gràfic 1

Taxes de variació de la població total, 2017-2023 (en percentatge)

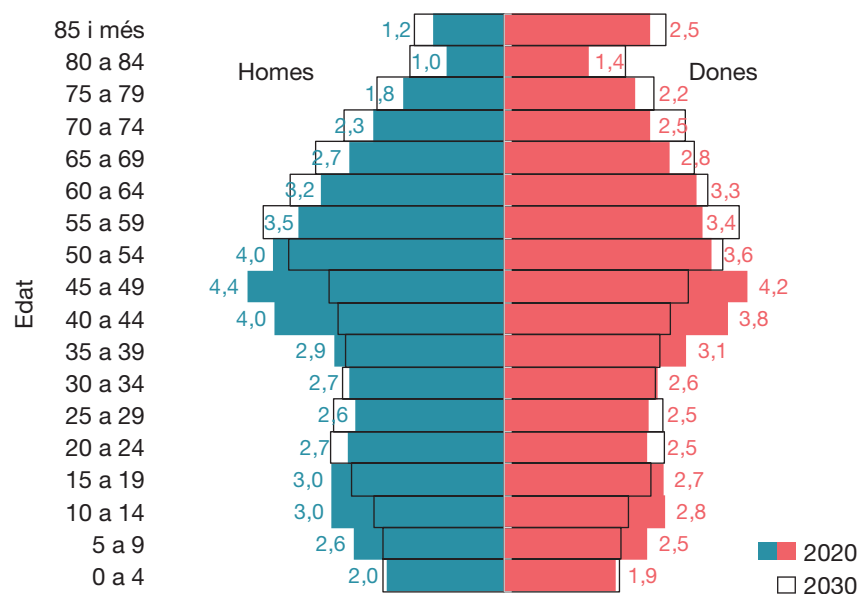

Font: Programa Hermes basat en dades del padró d'habitants de l'INE

El nombre d'**habitants** de la comarca del Bages l'any 2023 és de 183.711, la qual cosa representa 2.838 habitants més respecte al 2022 (1,6 %), i torna a créixer després del tímid descens de l'any anterior. És un ritme de creixement lleugerament superior al del conjunt de la província (1,4 %). Per grans grups d'edat, el de menors de 15 anys registra un sensible descens (-0,3 %), mentre que la resta augmenten. La població amb nacionalitat estrangera augmenta molt més que la població nacional (9,2 % i 0,5 %, respectivament), i destaquen els increments de població amb nacionalitat peruana (41,7 %) i ucraïnesa (45,9 %). Vint-i-cinc dels trenta municipis de la comarca han crescut en població el

Gràfic 2

Piràmide d'edats del Bages 2023-2033 (en percentatge)

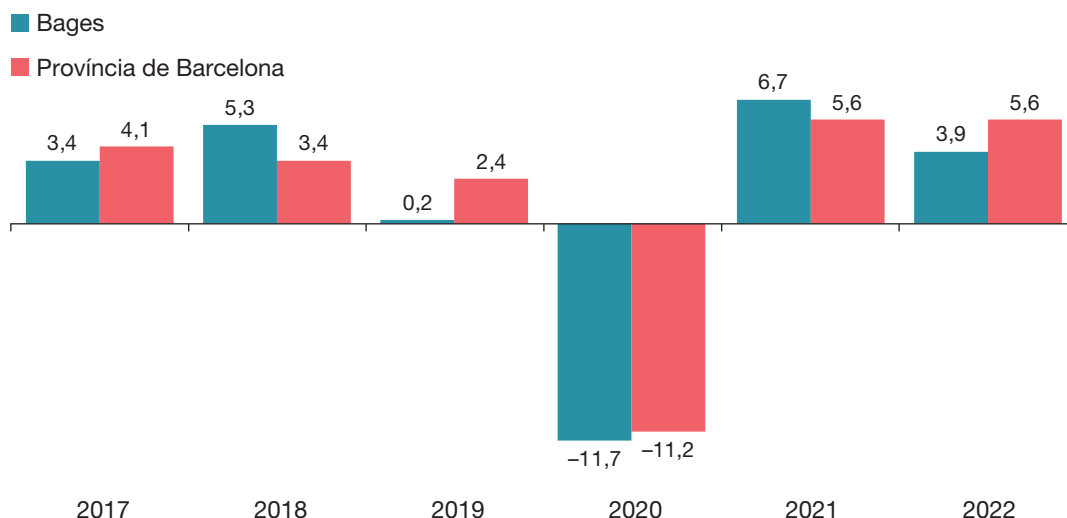

La població torna a créixer a la comarca (1,6 %), impulsada pel creixement de la població amb nacionalitat estrangera (9,2 %).

Font: Programa Hermes basat en dades del padró d'habitants de l'INE

Gràfic 3

Taxes de variació real del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

Font: BBVA, Anuari Econòmic Comarcal 2023

La població ocupada resident presenta un comportament positiu similar al del conjunt de la província (2,4 %), amb un intens creixement de la població ocupada amb nacionalitat estrangera.

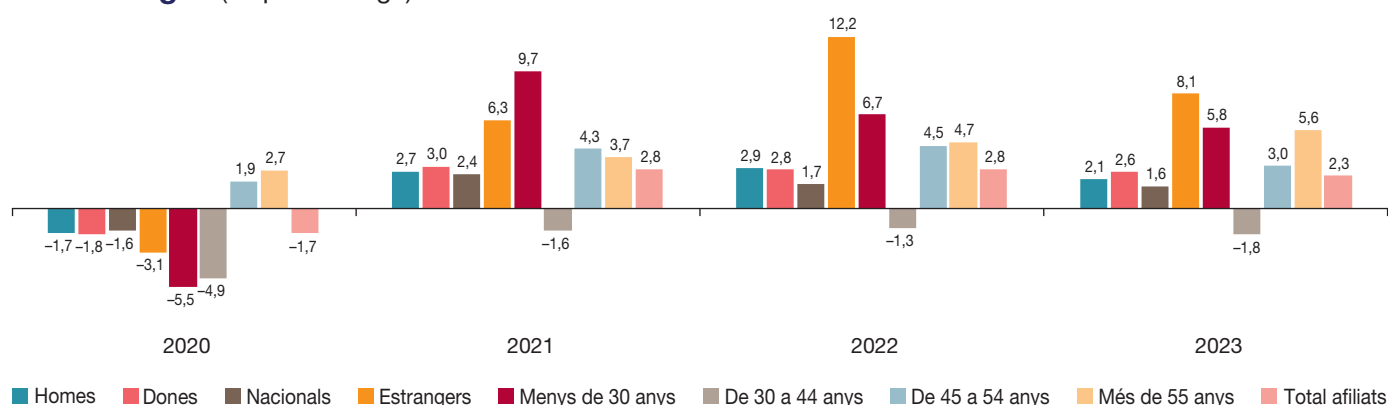
darrer any, entre els quals destaquen: Sant Vicenç de Castellet (135), Castellbell i el Vilar (182) i Manresa (1.509). I dels cinc municipis restants que perden població, Callús és el que en perd més (-27).

El Bages registra un ascens del **VAB** l'any 2022 del 3,9 % (vegeu el gràfic 3), segons l'Anuari Econòmic Comarcal 2023, del BBVA, 1,7 punts percentuals per sota del creixement provincial (5,6 %). Per la seva banda, l'**ocupació** registrada de la població resident a la comarca presenta un comportament positiu, s'incrementa un 2,3 % respecte a l'any 2022, un comportament similar al de la província (2,4 %). L'augment ha estat lleugerament superior entre les dones (2,6 %) que entre els homes (2,1 %), però és entre la població amb nacionalitat estrangera on trobem el major increment (8,1 %). Per grups d'edat, el creixement més significatiu ha estat el de la població jove menor de 30 anys (5,8 %), i només s'ha registrat una baixada entre la població de 30 a 44 anys (-1,8 %). A finals d'any hi ha 76.320 persones ocupades, 1.745 més que un any abans.

Gràfic 4

Taxes de variació interanual de la població ocupada registrada.

Bages (en percentatge)

Font: Programa Hermes basat en dades de l'Idescat

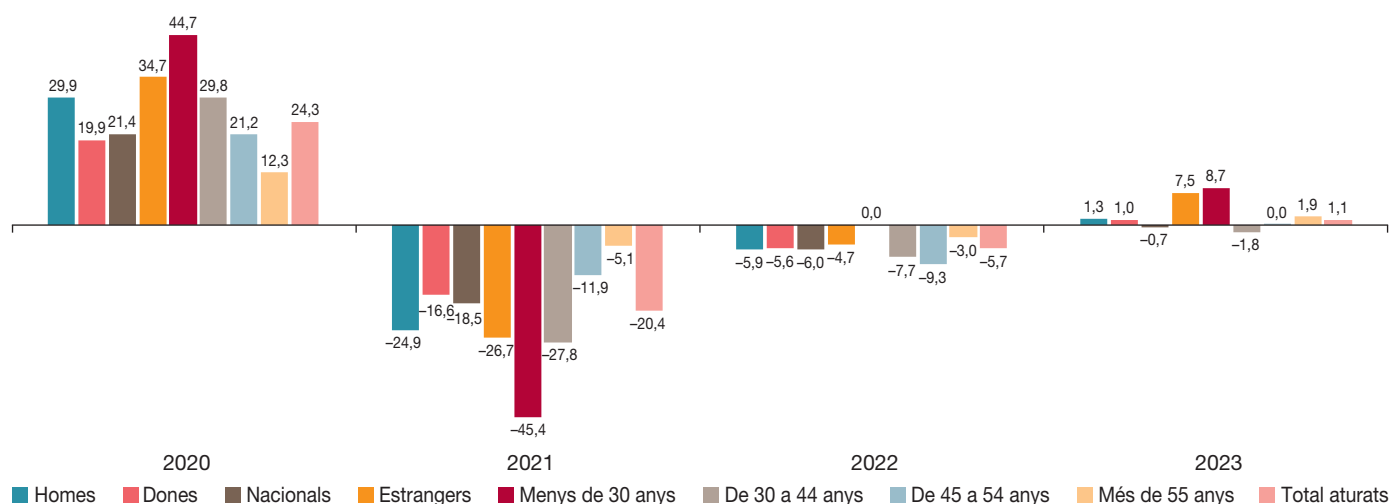
L'atur registrat (vegeu el gràfic 5), en canvi, mostra una evolució negativa, ja que tanca l'any 2023 amb 9.057 persones aturades registrades, 101 més que un any abans. Representa un increment de l'1,1 %, davant de l'estancament que s'observa al conjunt de la província (0,0 %). És una de les quatre comarques on creix l'atur aquest darrer any. Alhora, la taxa d'atur resultant és del 10,6 %, una dècima inferior a la del 2022, i la segona més elevada entre totes les comarques barcelonines.

Segons el sexe, les diferències en l'increment d'aturats no són significatives entre homes i dones (1,3 % i 1,0 %, respectivament). La diferència és més notable en el cas de la nacionalitat, perquè els aturats nacionals baixen (−0,7 %), però els aturats estrangers creixen de manera intensa (7,5 %). I entre els grups d'edat analitzats es produeix un increment important entre els menors de 30 anys (8,7 %), i només es redueix dels 30 als 44 anys (−1,8 %). El gran sector d'activitat més important de la comarca, els serveis, davalla tímidament en el nombre d'aturats (−0,2 %). Per contra, augmenta l'atur al sector industrial (1,7 %) i entre les persones sense ocupació anterior (13,4 %).

Gràfic 5

Taxes de variació interanual de la població aturada registrada.

Bages (en percentatge)

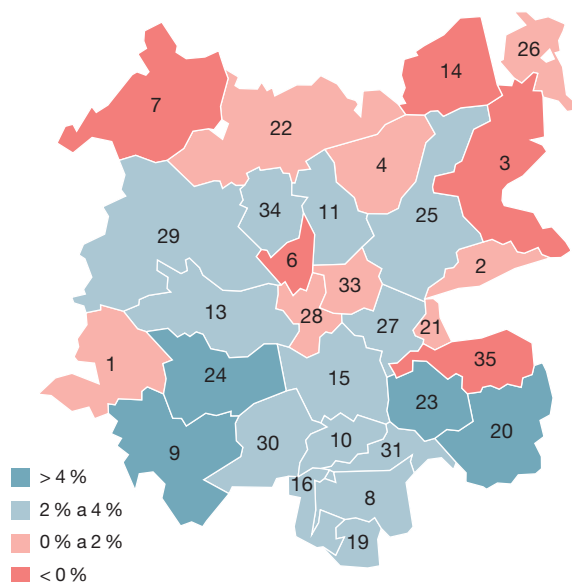

Font: Programa Hermes basat en dades del Departament d'Empresa i Treball

Mapa 1

Variació de la població ocupada registrada.

Bages, 2023 (en percentatge)

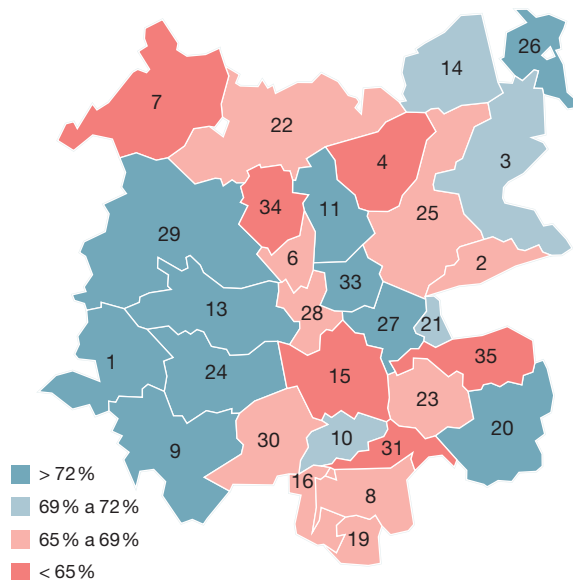

L'atur s'incrementa a la comarca, amb especial incidència entre els més joves i la població amb nacionalitat estrangera. La taxa d'atur es manté elevada (10,6 %).

Mapa 2

Taxa d'ocupació registrada. Bages, 2023

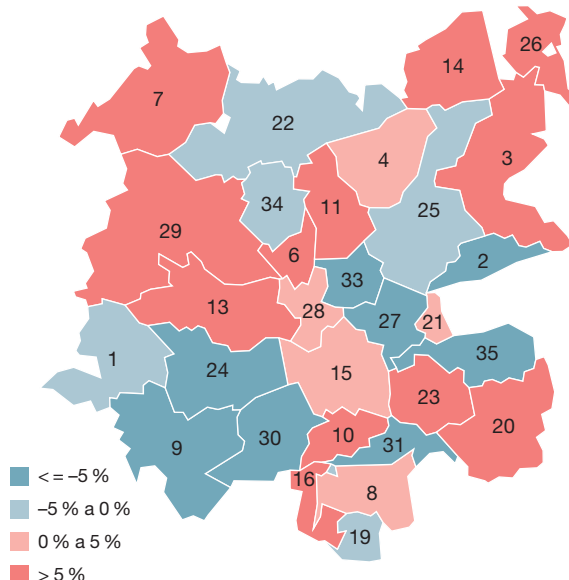
(en percentatge)

Mapa 3

Variació anual de l'atur registrat. Bages, 2023

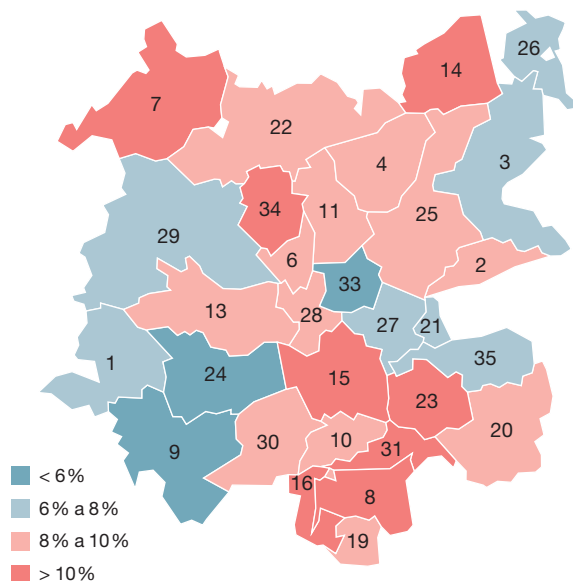
(en percentatge)

Mapa 4

Taxa d'atur registrat. Bages, 2023

(en percentatge)

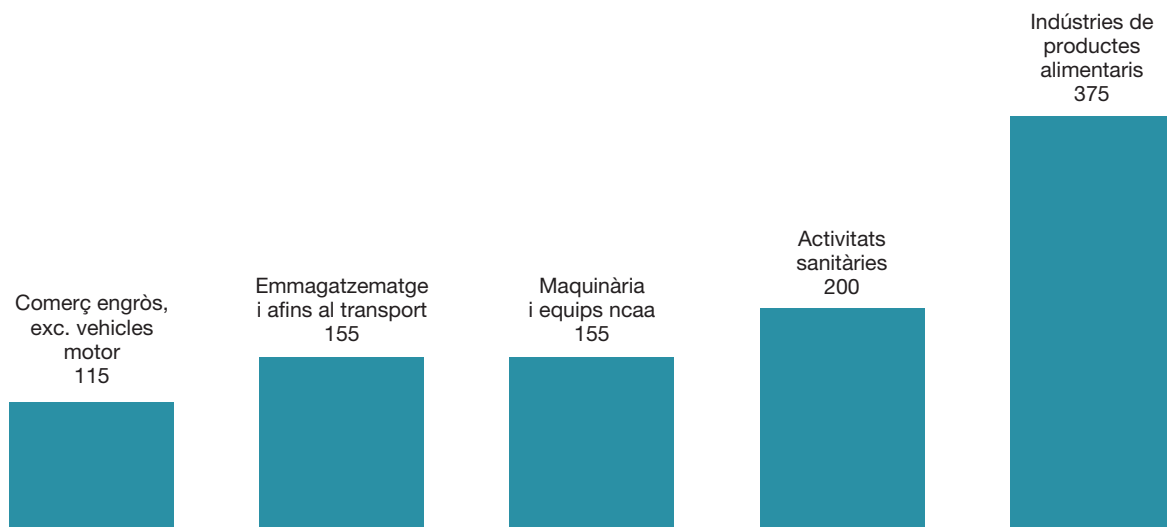

L'ocupació creix a vint-i-dos dels trenta municipis, i dotze presenten una taxa d'ocupació superior al 70 %. En canvi, l'atur augmenta a disset municipis, i dos tenen una taxa d'atur superior al 12 %.

1 Aguilar de Segarra	21 Navarcles
2 Artés	22 Navàs
3 Avinyó	23 Pont de Vilomara i Rocafort (El)
4 Balsareny	24 Rajadell
6 Callús	25 Sallent
7 Cardona	26 Sant Feliu Sasserra
8 Castellbell i el Vilar	27 Sant Fruitós de Bages
9 Castellfollit del Boix	28 Sant Joan de Vilatorrada
10 Castellgalí	29 Sant Mateu de Bages
11 Castellsnou de Bages	30 Sant Salvador de Guardiola
13 Fonollosa	31 Sant Vicenç de Castellet
14 Gaià	33 Santpedor
15 Manresa	34 Súria
16 Marganell	35 Talamanca
19 Monistrol de Montserrat	
20 Mura	

Gràfic 6

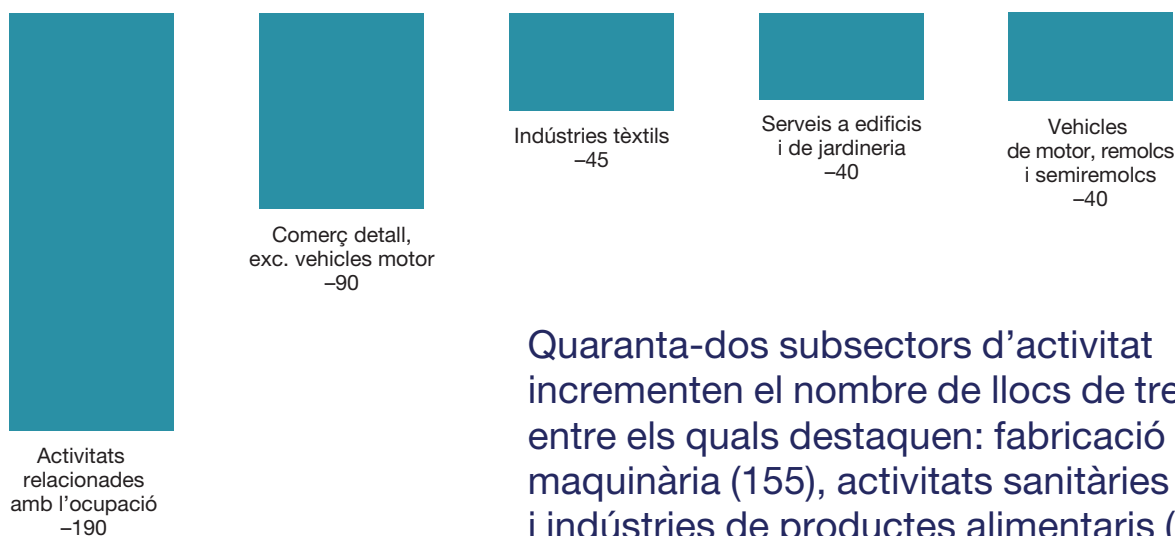
Subsectors d'activitat amb més guany de llocs de treball. Bages, 2023 (absoluts)

Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

Gràfic 7

Subsectors d'activitat amb més pèrdua de llocs de treball. Bages, 2023 (absoluts)

Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

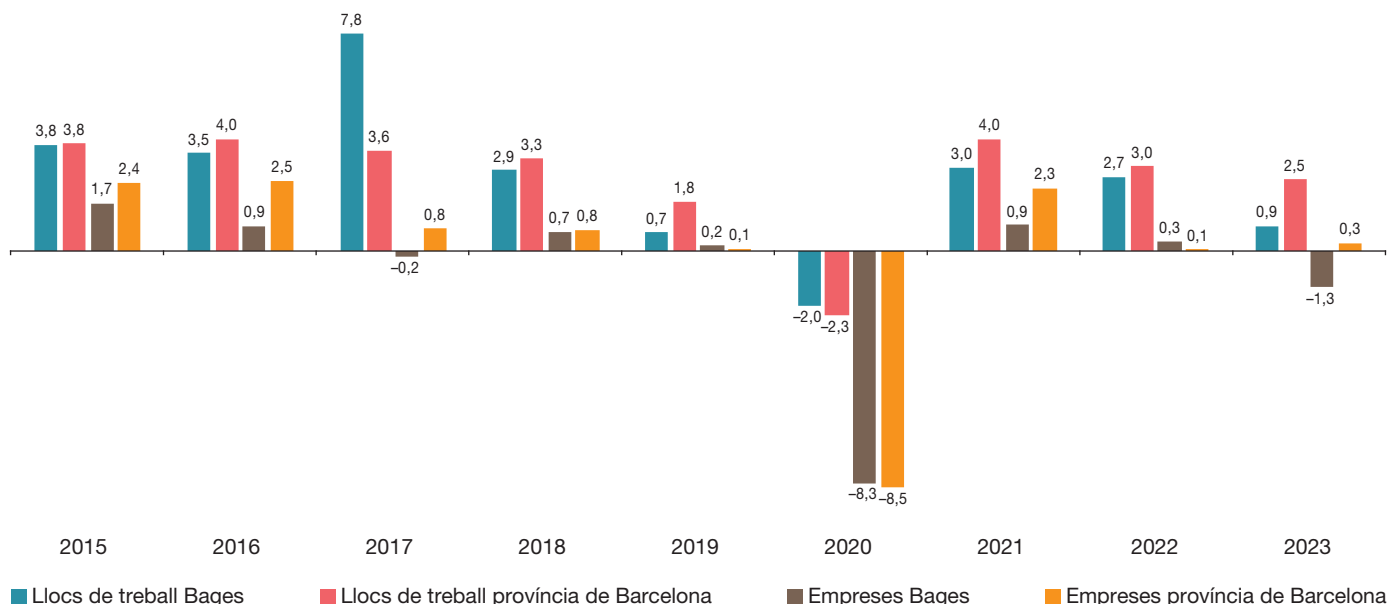
Quaranta-dos subsectors d'activitat incrementen el nombre de llocs de treball, entre els quals destaquen: fabricació de maquinària (155), activitats sanitàries (200) i indústries de productes alimentaris (375). Entre els subsectors que perden llocs de treball destaquen les activitats relacionades amb l'ocupació (-190).

Sobre el nombre de **llocs de treball** al Bages (treballadors de les empreses de la comarca, hi resideixin o no), es produeix un alentiment en el ritme de creixement. L'any 2023 hi ha 71.545 llocs, 645 més que en el mateix període de l'any anterior, la qual cosa suposa una variació del 0,9 %, la més moderada entre les comarques que creixen, i per sota del ritme de creixement del conjunt de la província (2,5 %). L'increment general de llocs de treball es recolza en el creixement dels llocs de treball assalariat (1,4 %), ja que la modalitat de treball autònom aprofundeix la seva davallada (-1,6 %).

Gràfic 8

Taxes de variació interanual dels llocs de treball i empreses

(en percentatge)

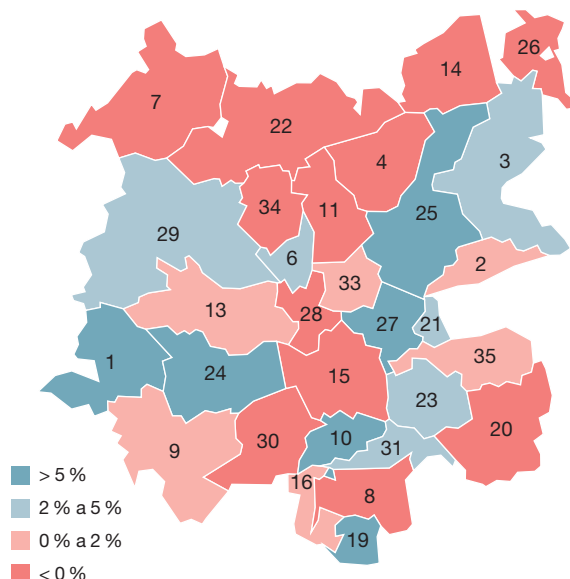
Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

Catorze municipis mostren més llocs de treball que l'any anterior (vegeu el mapa 5). Allà on ha crescut de manera més intensa ha estat a Castellgalí (7,6 %), Aguilar de Segarra (10,0 %) i Sallent (15,4 %). En termes absoluts, dos municipis concentren els majors creixements, Sant Fruitós de Bages (410) i Sallent (625). Tanmateix, a dotze municipis es dona un descens de llocs de treball, encapçalats en termes absoluts per Manresa (-570), i en termes relatius per Gaià (-12,5 %) i Sant Feliu Sasserra (-12,9 %).

Mapa 5

Variació de llocs de treball registrats.

Bages, 2023 (en percentatge)

El nombre de llocs de treball a la comarca augmenta sensiblement (0,9 %) pel creixement del treball assalariat (1,4 %), ja que el treball autònom continua a la baixa (-1,6 %). Alhora, el nombre d'empreses torna a caure (-1,3 %).

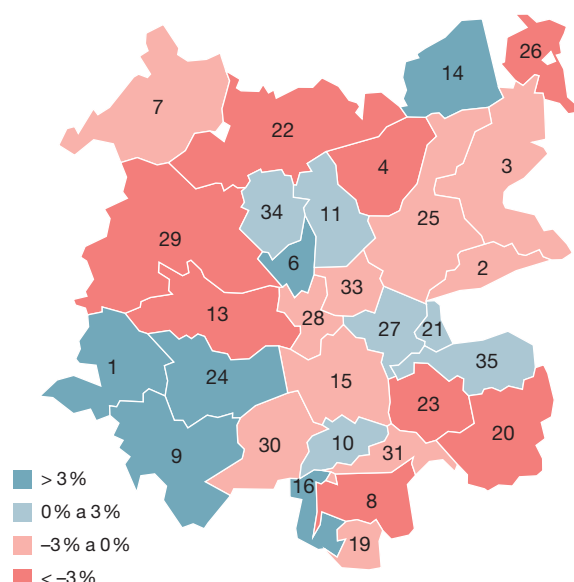
Pel que fa a **empreses** (comptes de cotització), la tendència aquest darrer any 2023 ha estat negativa, amb una caiguda del $-1,3\%$ (-65), amb una xifra total d'empreses de 4.901 en tancar l'any. Contrasta amb el lleuger augment registrat al conjunt de la província ($0,3\%$). Els subsectors d'activitat que han patit una major davallada han estat les activitats especialitzades de la construcció (-19) i el comerç al detall (-26). Per contra, alguns subsectors guanyen teixit empresarial, com ara les activitats esportives i d'entreteniment i les activitats jurídiques i de comptabilitat (7 cadascuna), i el transport terrestre i per canonada (8).

Segons el Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics, el sector primari aplega el $8,8\%$ de la facturació total de la comarca; el sector secundari, el $51,0\%$; la construcció, el $6,8\%$, i el sector serveis, el $33,4\%$ restant. És la segona comarca en volum de negoci del sector primari (719 milions d'euros), gràcies a la notable presència de la indústria extractiva. El $77,8\%$ del volum de negoci que genera la indústria extractiva a la província de Barcelona es concentra al Bages.

Mapa 6

Variació d'empreses registrades.

Bages, 2023 (en percentatge)

Divuit municipis perden teixit empresarial, entre els quals destaquen Navàs (-19) i Manresa (-24). En canvi, vuit municipis sumen més empreses, amb Sant Fruitós de Bages al capdavant (5).

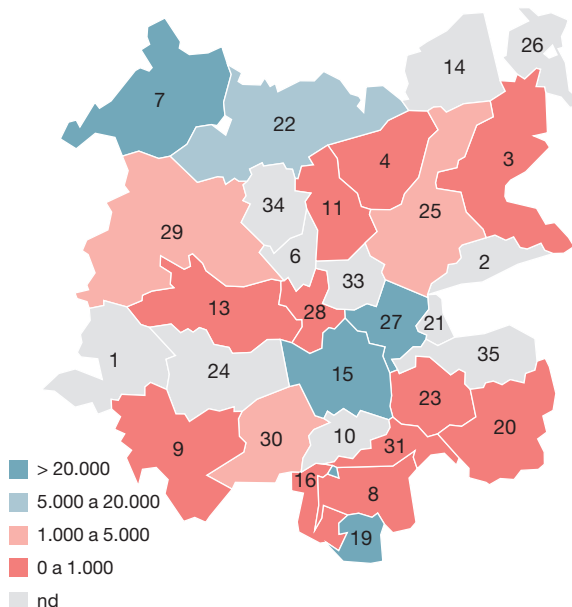
L'impacte de la pandèmia de la covid-19 en termes de facturació al Bages es va traduir en una disminució del $9,1\%$ del 2019 al 2020. El 2021, la facturació es va recuperar al nivell pre-pandèmia amb un increment del $12,1\%$. El 2022, l'augment interanual ha estat del $20,7\%$, un punt superior al registrat al conjunt de la província de Barcelona ($19,7\%$).

El nombre de **prestacions per desocupació** a la comarca el mes de desembre del 2023 ha estat de 5.328, que són 222 prestacions més que el mateix període del 2022. La taxa de cobertura entre els aturats registrats se situa en el $64,6\%$, 5,9 punts percentuals per sota de la que es dona al conjunt de la província ($70,5\%$), i la més baixa entre totes les comarques barcelonines. Tot i això, el grau de cobertura ha augmentat en 2,7 punts respecte a un any abans ($61,9\%$), de manera que s'han escurçat les diferències amb la taxa provincial.

En relació amb els **contractes laborals** registrats a la comarca, l'any 2023 s'han formalitzat 48.090 contractes, 9.399 menys que l'any anterior ($-16,3\%$), un descens més intens que el del conjunt de la província ($-12,1\%$). Els sectors de la construcció ($-25,2\%$) i dels serveis ($-19,5\%$) lideren aquesta davallada, especialment aquest darrer, amb la baixada més important entre totes les comarques barcelonines. La contractació temporal és la que ha registrat un major descens ($-20,9\%$), davant d'un descens menor en la contractació indefinida ($-9,3\%$). Aquest comportament

Mapa 7

Recaptació de l'impost sobre les estades en establiments turístics. Bages, 2023* (en euros)

* Inclou el 2n semestre de 2022 i el primer semestre de 2023, que correspon al 4t trimestre del 2022 i el 1r, 2n i 3r trimestres de 2023.

Font: LABturisme a partir de la Direcció General de Turisme

ha propiciat que el pes de la contractació temporal caigui per sota del 60 % (57,7 %).

Els indicadors d'oferta turística del Bages segueixen creixent amb un increment total de 166 places respecte al 2022, provinent, principalment, dels habitatges d'ús turístic (HUT), que guanyen 160 places noves. La resta de tipologies es mantenen estables.

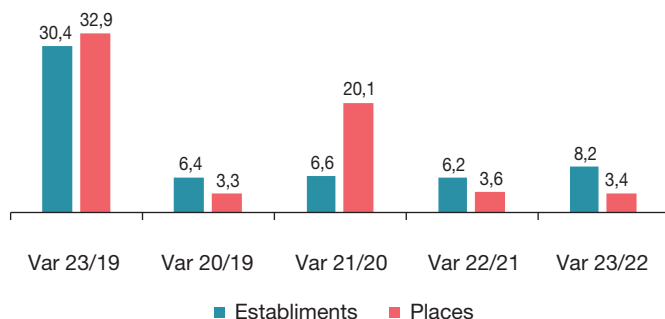
La comarca ja supera els 10.000 viatgers en el turisme rural i els 100.000 en establiments hotelers, que en total suposen més de 230.000 pernотacions, en la suma de les dues tipologies d'allotjament.

Pel que fa la recaptació de la taxa turística, el Bages ha obtingut més de 190.000 euros el 2023, xifra lleugerament superior a la del 2022 (1 %).

El Bages ja supera els 100.000 viatgers i les 200.000 pernотacions en la suma d'establiments hotelers i turisme rural.

Gràfic 9a

Taxes de variació de l'oferta turística* (en percentatge)

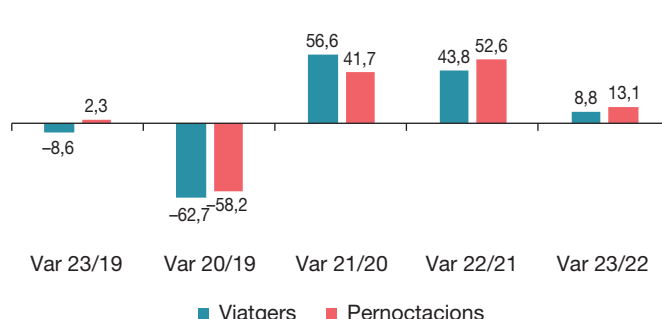

* Inclou establiments i places en hotels, càmpings, turisme rural, apartaments turístics, habitatges d'ús turístic i albergs de joventut.

Font: LABturisme a partir del Registre de Turisme de Catalunya i la Direcció General de Joventut

Gràfic 9b

Taxes de variació de la demanda turística* (en percentatge)

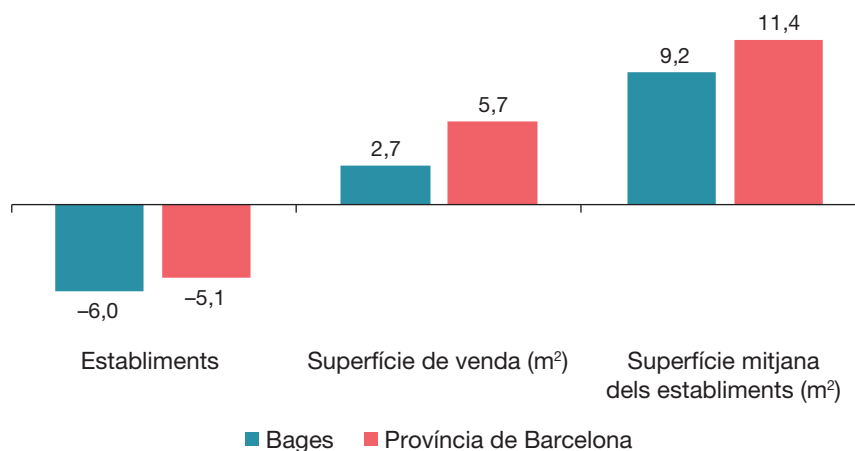

* Inclou viatgers i pernотacions en hotels, càmpings i turisme rural.

Font: LABturisme a partir de l'Enquesta d'ocupació en allotjaments turístics, Tourism Data System (TDS)

Gràfic 10

Taxes de variació del comerç (en percentatge)

Font: Cens d'establiments comercials de Catalunya. Departament d'Empresa i Treball i Consell General de Cambres de Catalunya

En relació amb el **comerç**, segons les dades publicades per la Generalitat de Catalunya, l'any 2023 hi havia un total de 1.967 establiments comercials a la comarca, que ocupaven una superfície de venda de 327.162 m². Això suposa una davallada respecte a l'any 2022 d'un -6,0 % en el nombre d'establiments, però un augment d'un 2,7 % de la superfície de venda. La densitat comercial resultant és de 10,88 establiments per cada 1.000 habitants, 7 dècimes menys que l'any 2021, i 1.809 m² per cada 1.000 habitants, un 2,7 % més. La superfície mitjana per establiment se situa en 166 m², 14 m² més que el 2021, un increment del 9,2 %, per sota del provincial (11,4 %).

Pel que fa als últims resultats de l'Enquesta d'hàbits de consum i compra a la comarca 2019, la valoració de l'oferta comercial al municipi de residència és d'un 6,66 sobre 10 (quan la mitjana provincial és d'un 7,15). Quant a les oportunitats de millora, destaca la baixa valoració de la varietat de l'oferta en oci, amb un 4,89 sobre 10. Es dona una contenció de la despesa comercial a la comarca per a totes les categories de productes. Pel que fa a l'Índex d'atracció i pèrdues, s'observa una contenció de la despesa, dins dels municipis que componen la comarca, excepte per a l'equipament de la llar (89,11 %). Cal destacar que, per a l'equipament de la persona, la comarca del Bages és, juntament amb el Barcelonès, el territori on el teixit comercial dels municipis és capaç d'atreure més compradors/es dels que perd.

És la comarca amb major superfície comercial per habitant (1.809). La valoració de l'oferta comercial és bona (6,66), però inferior a la provincial.